

KL's understøttelse af kommunernes forbedelse af folkeskolereformen

Målsætningen om at styrke elevernes læring og trivsel er omdrejningspunktet for KL's arbejde med at understøtte kommunerne i omstilling til en ny skole. Ledelse på både politisk og administrativt niveau og de nye regler for lærernes arbejdstid er helt centrale i omstillingen.

Omstilling af folkeskolen – en proces med flere faser

Folkeskolereformen er en reform, der lægger op til nye rammer og muligheder i måden at indrette skolen på, ligesom de nye regler for lærernes arbejdstid skaber større fleksibilitet i måden at bruge medarbejdernes ressourcer på i skolen. Det er begyndelsen til en omfattende omstilling af folkeskolen, der foregår i flere faser. Det kræver et vedholdende og langsigtet arbejde på alle niveauer at gennemføre både indholds- og kulturforandringen.

KL har i forberedelsesfasen fra januar 2013 haft fokus på at understøtte alle ledelsesniveauer - både politisk og administrativt - i at se mulighederne i reformens nye elementer og oversætte de nye rammer til lokal praksis. Med reformen er der lagt op til øget fokus på mål og outcome dvs. elevernes læring og trivsel og mindre fokus på input i form af undervisning og timer. Der er samtidig en række nye elementer, der skal indgå i skolen bl.a. understøttende undervisning, åben skole, mere motion og bevægelse m.v.

KL har i 2013 iværksat en lang række initiativer for at understøtte kommunerne i realiseringen af reformerne, jf. nedenfor.

Skoleåret 2014/2015 er nu ved at være planlagt og mange lærere har modtaget deres opgaveoversigter for næste år. Det betyder imidlertid ikke, at der ikke længere er brug for initiativer, der kan understøtte skolelederne i den nye ledelsesrolle. De nye arbejdstidsregler mødes fortsat af skepsis, og som

Den 10. juni 2014

Sags ID: SAG-2013-07869

Dok.ID: 1870435

HAL@kl.dk

Direkte 3370 3513

Mobil 2128 4470

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/5

alt andet nyt vil de give anledning til en række spørgsmål, som skolelederne skal håndtere. Skolelederne får brug for forvaltningernes opbakning.

Implementeringen af folkeskolereformen står meget højt på den kommunalpolitiske dagsorden. KL gennemførte i marts 2014 en undersøgelse i de kommunale forvaltninger. Undersøgelsen viste, at kommunerne generelt er langt med at træffe de nødvendige politiske beslutninger i forhold til at fastsætte mål og skabe de fornødne rammer for at realisere en ny skole. Kommunerne har effektiviseret lærernes arbejdstid. Mange kommuner lander på den forudsatte undervisningsandel. Nogle over, og færre under. Undersøgelsen viste også, at der frem mod skolestart er behov for øget kommunikationsindsats, og at der efter august skal fokus på de første erfaringer med bl.a. en motiverende skoledag med fx åben skole og motion. Undersøgelsens hoveresultater kan rekvireres i KL's sekretariat.

Ikrafttrædelsesfasen og de næste skridt

Frem mod skolestart i august vil der være særlig fokus på at få kommunikeret med forældre og elever i forhold til den nye skoledag, og de forandringer, eleverne skal kunne se og mærke allerede fra 1. august og på længere sigt. KL har - bl.a. i samarbejde med Undervisningsministeriet - iværksat en række initiativer for at understøtte kommunerne med kommunikation. KL udsender medio juni en materialesamling til inspiration for de kommunale forvaltninger og skoler fx til brug for Skoleintra. Der vil bl.a. indgå filmklip, FAQ og fakta om reformen.

I juni rejser KL rundt til de 5 regionale skolechefnetværk med henblik på drøftelse af det næste halve års behov for materialer, støtte og rådgivning i omstillingsprocessen. Her sættes særligt fokus på forvaltningens ændrede rolle i medfør af en mere målstyret skole samt behovet for fælles initiativer over for skoleledelserne i lyset af både indholdsændringer i skolen og de nye arbejdstidsregler.

KL har også fremadrettet de nye arbejdstidsregler som særligt indsatsområde og vil løbende afsøge behov for at iværksætte yderligere initiativer til at understøtte skolelederne i deres arbejde med at implementere de nye arbejdstidsregler og den nye ledelsesrolle.

KL iværksætter et forløb rettet mod hhv. forvaltningsniveau og skoleledelser i efteråret 2014 med henblik på at gøre status blandt kommunerne og skolerne i omstillingen. KL vil desuden sammen med kommunerne sætte fokus på, hvilke tegn, der kan findes på, at der sker en omstilling. Der vil således gå et stykke tid, inden reformens resultater kan ses på børnenes læring og trivsel.

Kommunesamarbejde om realiseringen af en ny skole iværksat i april 2014

For at understøtte videndeling mellem kommunerne og fastholde det høje politiske og ledelsesmæssige fokus på omstillingen har KL i april 2014 inviteret til et fælles kommunesamarbejde om at realisere en ny folkeskole. Det første politiske møde blev holdt den 27. maj 2014 med deltagelse af ca. 70 kommuner. Næste møde afholdes ultimo november/primus december.

Udover den politiske del indeholder samarbejdet en faglig del med projekter, som kommunerne kan melde sig til. Der er iværksat projekter om en målstyret skole, økonomistyring og kommunikation. Der inviteres i juni til samarbejder om faglig ledelse, børn med særlige behovs læring, it i undervisning og læring samt kobling mellem folkeskole og ungdomsuddannelser.

Nye nationale redskaber

Udviklingen af en række nye, nationale redskaber og værktøjer, som skal bidrage til omstillingen af skolen herunder det øgede fokus på elevernes læring og trivsel er igang. Dette arbejde er endnu ikke afsluttet, men kommer i en senere fase, og skal indføres over en årrække. Det gælder fx de nye Fælles Mål, Kvalitetsrapport 2.0, trivselsmål, Brugerportalen mv.

For kommunerne og KL er det centralt, at disse redskaber nytænkes i lyset af reformen og taler ind i den indholds- og kulturændring, der skal ske på skoleområdet. De nye styringsredskaber og værktøjer skal understøtte realiseringen af en ny skole herunder målet om afbureaukratisering, og der skal være tæt sammenhæng i redskaberne. Disse principper bør også ligge til grund for de forskningsinitiativer og de undersøgelser, der sættes i gang for at følge implementeringen og omstillingen af skolen. Endelig bør der være fokus på et sammenhængende børneområde og kobling til ungdomsuddannelserne.

KL forventer i samråd med Undervisningsministeriet at udsende en vejledning om den nye kvalitetsrapport umiddelbart omkring sommerferien.

Samarbejdet omkring it i folkeskolen mellem regeringen og KL fortsætter, jf. økonomaftalen. Det bliver en stor fælles opgave i de kommende år at udvikle og sikre tilvejebringelse og anvendelse af en brugerportal.

KL's initiativer for at understøtte kommunerne

Hvis omstillingen skal lykkes, kræver det sammenhæng i ledelseskæden, og at alle niveauer har fokus på elevernes læring og trivsel i arbejdet. Dialog og beslutninger på alle niveauer i kommunens skolevæsen er en forudsætning for, at man lokalt i kommunen og på den enkelte skole finder sine egne veje til at sikre, at alle elever bliver dygtigere og trives. Skolerne vil nå målene i reformen på meget forskellig vis.

De vilkår, skolelederen skal lede under, vil være meget forandrede. Når skolelederen skal tilrettelægge lærernes arbejdstid, vil der ikke være de gamle ”systemer og knager” at hænge dispositionerne op på. Lederen skal i langt højere grad træffe beslutninger, som ikke kan begrundes i regler, men i hvad der gavner elevernes læring og trivsel bedst muligt.

Omstillingen til en ny skole er løbende et tema for drøftelser i KL’s bestyrelse, KL’s fagudvalg, borgmestermøder, møder med øvrige kommunalpolitikere og på KL’s større konferencer. Det gælder også i KL’s møder og fora for kommunaldirektører, økonomidirektører, børne- og kulturdirektører, HR-chefer, kommunikationschefer m.fl. Der er løbende politisk kontakt mellem regeringens ministre og KL’s formandskab om folkeskolen. KL afholder desuden løbende møder med folkeskolens interessenter: DLF, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Danske Skolelever, BUPL, Børne- og kulturchefforeningen, ministerier og styrelser m.fl.

KL’s Folkeskolereformsekretariat og kommunale arbejdsgrupper

KL oprettede allerede i januar 2013 et Folkeskolereformsekretariat og etablerede en kommunal rådgivningsgruppe og 7 kommunale arbejdsgrupper bl.a. om ledelse og arbejdstid. Grupperne har rådgivet KL om indsatsen i forhold til kommunerne, herunder bidraget med input til en række inspirationsmaterialer, redskaber mv. I 2014 arbejdes der i fem grupper. I alt har ca. 85 kommuner bidraget i forskellige fora.

KL har udviklet en række materialer om centrale elementer i folkeskolereformen, fx om omstillingen til en ny skole, den åbne skole, de nye fritidstilbud, it i undervisning og læring. Endvidere er der udarbejdet en række filmklip med en række praktikere og forskere om reformens målsætninger og omstilling til en ny skole. Materialer er tilgængelige på

www.kl.dk/folkeskolereformen

KL udsender løbende materiale til forskellige målgrupper i kommunerne, afholder temadage, workshops, konferencer m.v. Der er både fokus på de indholdsmæssige ændringer i skolen og på de nye arbejdstidsregler.

Forløb for skolechefer og skoleledelser

KL har i maj-juni 2013 (før reformens vedtagelse) gennemført fem landsdækkende visionskonferencer for ca. 3.300 skoleledelser og forvaltningschefer. I efteråret 2013 er afholdt et tredags forløb for omkring 4.500 skoleledelser. Målet var at understøtte de kommunale ledere i at forberede, planlægge og lede en længere og mere varieret skoledag for eleverne, der ikke er styret af centralt fastsatte arbejdstidsregler, men ønsket om at styrke elevernes læring og trivsel. Der blev udviklet en række materialer og værktøjer,

film med forskere, kommunale chefer og praktikere til kurserne. Der blev desuden arbejdet konkret med koblingen mellem ledelse og de nye arbejdstidsregler, herunder anvendelsen af det nye ledelsesrum.